

35

920

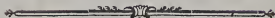
Jón

Lífssaga
Jóns Jónssonar

fordum Eðlumanns í Rángár-
valla-sýslu,

upplestin við
hann útför að Odda,
dag 4. Septembris 1789.

Landsböðun.

Að forlage Eðlunnar
prentað í Kaupmannahöfn, 1794.
Hjá J. N. Thiele.

1897

201-202

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

1897

Ad segia frá ætt og uppruna sál. Sysslumannsins Jóns Jónssonar vilde útheimta ofslángann tíma, ef aller þeir stórgöfugir og meircháttar menn ættu ad uppteliast, sem hann átte kyn sitt til ad refia; samt, þar það er síðvanalegt vid útfer framlidinna merkismanna, en landsvane er lands æra, má med færstu ordum minnast á nokkra hanns lángfedga, sem i hálm og vigtugum embættum hafa fódurlandinu þenad.

Hanns fader var sá i sinne tid og sídan fyrir gudræfne, forstand og höfðingsskap nafnfrægi Prófasti i Míra-shlu, og Prestur ad Stafsholte, Sira Jón, sonur Sysslumannsins i öllu

Þverárþingi Jóns, sonar Sigurðar Lögmanns, Jónsonar Þýðslumanns, Sigurðarsonar; biuggu þeir lángfæðgar í Einarðnesi, og er sá gofuge ættleggur, sem af þeim er kominn, almennelega kalladur Einarðnesætt. Eftirvinna Þýðslumannsins Jóns Sigurðarsonar Elldra var Ragneidur, dóttir Hannesar Björnsfönar í Snókðdal og Gudrúnar Olafsdóttur; var sú Gudrún komin af Biskupi Gottskalk Nicolassyni á Hólum, einn Hannes var sonarson Hirdstjórans og Riddara Hannesar Eggertsfönar, enn dótturson þess nafnfræga og megtuga höfðingja Dada Bónða í Snókðdal. Eftirhústrú Sigurðar Lögmanns Jónsönar var Christin, dóttir Prófastsins Sira Jóns Gudmundsönar í Hýttardal, og Gudridar dóttur Gísla Lögmanns, Þórdarönar og svo Lögmanns, Gudmundsönar. Eftirhústur Gísla Lögmanns Þórdarönar var Ingeborg, dóttir þess nafnfræga höfðingja Arna á Hlíð

á Hlidarenda Gíslasonar, og Guðrúnar Samundardóttur. Móðir Guðrúnar var Guðrídur, dóttir Vigfúsar Hirdstióra og Lögmanns á Hlidarenda, Erlendssonar Lögmanns, af Kolbeinsstada ætt; enn ektahústrú Vigfúsar Hirdstióra var Guðrún, dóttir Páls Jónssonar á Skarðe, og Solveigar Björnsdóttur í Vatnsfirði, komin af Birne Jörsalafara og Riddara. Ektasvinna Jóns Sigurðssonar Ungra, Syðslumanns, var Ragneidur, dóttir Prófastsins Sira Torfa í Gaulverjabæ, Jónssonar, Gissursssonar Sýslumanns, Þorlákssonar, bróður Gissurar Biskups Einarssonar, hins fyrsta Lútherska Biskups í Skálholte. Ektasvinna Gissurar Sýslumanns var Ragneidur Pálsdóttir frá Stadarhóle, Jónssonar á Svalbarde, Magnússonar, Þorkiellssonar Prests í Laufáse, Guðbiartssonar. Ektahústrú Magnúsar á Svalbarde var Christin, dóttir Eijófs Riddara, sonar Arnfinns

Riddara, Þorsteinssonar Hirdstjóra og
 Legmanns, Ejlófssonar. Eftahústrú
 Þorsteins Hirdstjóra var Arnþrúdur,
 dóttir Magnúsar á Svalbarde, hvørs
 forfedur rekja má til fyrstu landnáms-
 manna. Eftahústrú Ejlófs Riddara var
 Snælaug Gudnadóttir, Oddssonar Leg-
 manns Lepps, Þórdarsonar. Eftahú-
 strú Jóns Magnússonar á Svalbarde
 var Ragneidur Petursdóttir, Loptssonar
 á Stadarhóle, Ormssonar, Loptssonar
 hins Ríka á Mødruvöllum. Eftaqvin-
 na Páls Jónssonar á Stadarhóle var
 Helga, dóttir Ara Legmanns, Jónsso-
 nar Biskups Arasonar; enn móðir Hel-
 gu var Halldóra, dóttir Þorleifs á
 Mødruvöllum i Eyafirði, Grímssonar,
 Pálssonar, sonar Brauds Legmanns
 Jónssonar.

Eftaqvinna Prófastsins Sira Torfa
 i Gaulverjabæ var Sigridur, dóttir Hall-
 dørs Legmanns Olafssonar, og Gudrú-
 nar, dóttur Jóns Shslumanns i Skæ-
 gafi-

gafiardar. Shslu, Biörnssonar Officialis, Jónssonar Biskups Arasonar. Barnamódir Sira Biörn Jónssonar var Steinun, dóttir Jóns Magnússonar á Svalbardi, sem fyrr er getid. Ektaqvinna Jóns Biörnssonar var Gudrún, dóttir Arna Gíslasonar á Hlíðarenda, hvors ætt einnig er talin.

Móðer sál. Shslumannsins Jóns Jónssonar, enn ektaqvinna Prófastsins Sira Jóns í Stafhóllte, var Ragneidur Gísladóttir, Jónssonar Biskups á Hólum, Vigfússonar Shslumanns á Stórólfsbhvöle, Gíslasonar Legmanns, Hákonarsonar Shslumanns, Arnasonar á Hlíðarenda. Ektaqvinna Shslumannsins Hákonar Arnasonar var Þorbjörg, dóttir Shslumannsins Vigfúsar Þorsteinssonar, Finnbogasonar Legmanns, Jónssonar. Ektaqvinna Finnboga Legmanns var Málfríður, dóttir Torfa Riddara og Hirdstjóra, Arasonar og Akra-Christinar, dóttur Þorsteins Legmanns

manns Olafssonar. Eftaavinna Sþs-
lumannsins Vigfúsar Þorsteinssonar var
Anna, dóttir Ejólfss i Dal, sonar Log-
mannsins Einarss Ejólfssonar og Hústrú
Hólmfríðar, dóttur Erlendar Erlends-
sonar, og Gudríðar Þorvarðsdóttur,
Loptssonar Ríka á Mødruvøllum Ríð-
dara; enn móðir Gudríðar Þorvarðsdót-
tur var Margret, dóttir Vigfúsar Holm,
Hirdstióra, Þvarssonar Holm og svo
Hirdstióra. Eftahústrú Gísla Logmanns
Hákonarsonar var Jarprúður, dóttir
Sira Jóns Krákssonar í Gørdum á
Alftanesi, hálfbroður Biskups Gudbrands
á Hólum. Eftaavinna Vigfúsar Sþs-
lumanns á Stórolfshvøle var Katrín Er-
lendsdóttir Sþs-lumanns, Ásmundarso-
nar Logmanns, Pálssonar á Skarðe,
hvørs áður er getið; átte sá Páll Sol-
veigu, dóttur Biørns Ríka í Vatnsfirði
Hirdstióra, og Olafar dóttur Loptss
Ríka á Mødruvøllum. Eftaavinna Er-
lends Ásmundssonar á Stórolfshvøle
var

var Salkor, dóttir Sira Stephans i Odda, sonar Gísla Biskups i Skálholste Jóns sonar. Eftahústrú Biskupsins Mag. Jóns Vigfússonar á Hólum var Gudrúdur, dóttir Sira Þórdar í Hítardal, sonar Sira Jóns Gudmunds sonar i Hítardal, hvors fyrr var getið. Efta-
 qvinna Sira Þórdar var Helga, dóttir Arna Logmanns, Odds sonar Biskups i Skálholste, Einarssonar Officialis i Ey-dolum. Efta qvinna Gísla Jóns sonar i Máfahlíð var Margret, dóttir Magnúsar Logmanns, Jóns sonar, Magnús-sonar, Arasonar, Magnús sonar i Bæ á Raudasande (Shóslumanna), sonar Jóns Magnús sonar á Svalbarde, hvors ætt fyrr er talin.

Eftahústrú Magnúsar Jóns sonar var Ragneidur, dóttir Eggerts Logmanns og Riddara, sonar Hannefar Riddara og Hirdstjóra, sonar Eggerts Logmanns og Riddara i Norvegi.

Eftahústrú Ura Magnússonar var Christín, dóttir Gudbrands Biskups á Hólum; enn eftahústrú Jóns Magnússonar á Midhúsum var Jörunn, dóttir Magnúsar Logmanns Björnssonar og Gudrúnar, dóttur Gísla Logmanns á Innrahólmi, sonar Þórdar Logmanns Gudmundssonar.

Miklu fleire höfðingia lands þessa mætte telia, sem sál. Shóslumadriinn Jón Jónsson var affominn; enn þetta er nóg til að sýna, að madriinn var stórættadr. Eptirfylgir að sýna, að hann var þar að auki söme ættar sinnar, hvað þessi hanns sannferdug æfesaða vottar.

Sál. Shóslumadriinn Jón Jónsson er fæddr í þenna heim að Stafhólte í Mýra-Shóslu d. 23. Januarii 1740, 3 mánuðum eptir andlát síns sál. födur's Profast'sins Sira Jóns Jónssonar, hvors nafn honum í fýrninni var gefid. Med sinne móður Magueidi sál. Gísladóttur fluttist hann skommu

mi þarefter úngbarn að Svignaskarðe, hvor hann var til 1748, þá þeim al-
vísra og góða Gude og svo þóknadist
að falla hana frá þessu tímanlega lífe
til sinnar eilífrar sælu. Enn sá sem
verid hafde fader Sýslumannanum
Jóni fódurlausum frá módurlífe, hafde
og fódurlega forsið fyrir honum, þá
hann einnig var ordinn módurleysing-
ur, i því að hann uppvakte honum og
gaf þá bestu og dygdaríkustu fósturfor-
ellðra, hans módurbróður sal. Amt-
manninn, þá verandi Lögmann Magn-
ús Víslason, og sal. Frú Þorunne
Gudmundardóttur.

I þeirra húsum ólst hann upp,
og varð mentaðr i öllu því, sem síðar
átte að vera og varð honum til sóma,
enn landinu til góðs gagns og upp-
byggðugar. Grundvöll til Latínu lær-
dóms hiá honum lagdu þeir merkilegu
úngdóms kennendur, Sira Gunnar Páls-
son og Sira Gudlaugur Þorgeirson;
hvar

hvarepter hann til frekare framfara
 1756 var settur í Skálholts Skóla
 under-tilsögn þá verandi Skólameistara
 Mag. Biarna Jónssonar, af hvorium
 hann var reglulega dimitteradr 1760,
 og sama ár reiste til Kaupenhafnar
 Háskóla, hvor hann epter loflega aflök-
 id Examen var í Stúdentatölu og
 stand innskrifaðr. Her eðfe einasta geðf
 hann með söma og hróse þær troppur,
 sem leida til hefðar og yfirvalldsstands,
 með því að hann útstóð Examen Philo-
 sophicum og Juridicum, hvarttveggja
 með hróse, og líka varð Artium libera-
 lium og Philosophiæ Baccalaureus, helld-
 ur og varð vel forfarinn í mörgum öð-
 rum lærdóms greinum, er bæði þýða
 hvorn og einn yfermann, og líka fo-
 ma opt til bestu nota. Svo lét hann
 sér ei nóg, at vita lög og laga máta,
 jafnt þeim sem lögfróðastir eru í því
 sem á Háskólanum er almennt kénnt,
 helldr og lagde sig eptir þessu man-
 nesti

neskiuna af sagna speke, landstjórnar
reglur, og laganna uppruna og edle.
Til að æfa sig og undirbúa, svo hann
þvi hæfilegri yrði til hvorrar þeirrar
embættis stettar, sem Gudi og Rónger-
num hefði eptir á þófnast hann í að-
setia, heyrde hann Collegium Privatis-
simum yfir, eðr lét sér innvirduglega
kenna af sál. Justis-Ráde og Professor
Schlegel þá aðferð, stílsmáta og snille,
sem í sérhvörum embættis ritum og
erendagiordum tíðkast, þrýða og geta
að notum komid. Má af því marku,
hvorsu sál. Sysslumadr Jón Jónsson
stundadi fremr enn flestir hauns jafn-
alldrar, er þá voru við Háskolann,
það sem loflegt og nyttsamlegt var í
lærdóms yðkunum, að þá voru einir
fimm, sem þessa gagnlegu yðn fyrir sig
logdu, hvorier líka aller, að einum
fráteknum, er ej varð svo lángra lífs-
daga auðid, komust til ypparlegra em-
bætta, og urdu merkismenn. Allsteins
mætte

mætti her telia fleiri lærðóms greinir, sem sál. Sýslumadrinn Jón Jónsson af alúð lagde sig eptir; enn vegna tæmans naumleika vil eg einasta drepa á, að hann ej adeins skildi, hellur og taladi og skrifadi i Dönsku, Þyðsku og Frönsku túngumálum, nærþvi einð fullkomlega, sem hvort þeirra hefði verið hans móðurmál.

Þegar þarvið bætist, að madrinn var i öllu hinn ráðvandaasti, sömasamlegi, trúverðugur, góðhiartadr og lempinn, þá er ekki að undra, þó hann væri af öllum góðum monnum elskadr og virðtr; og það var hann bæði utan- og innanlands.

Svo sem eptir máltakssins hlióðan: hvað elskar ser líft, svo hafði hann við Háskólann þá lagsmenn og stallbrædur, sem fetudu sama feril og hann, nefnilega lærðóms og dygða veg, á hvorium þeir áunnu ser heidur og
fanna

sanna nytseme; Alf þessum vil eg eink-
um nefna Stiftamtmannt Þhorkel Fjeld-
sted, Conference-Råd og Deputeradann
i Rentekammerenu Colbiørnsen, og Etats-
Råd og Deputeradann i því Danska
Cancellie Rejerssen; heildust þeir að
fallast mátte í hendur í lærdóms yðfu-
num, svo hann með því sínu dæme
synde, hvada gagn það er úngum
mönnum, að adhyllast bestu manna sel-
skap, enn láta dygdina vera vináttun-
nar grundvoll. Með þessum atburðum,
kostgiæfne og framferdi, var ei að un-
dra, þó þeir elldre og ædre samtíða menn
hefdu líka haft góðann þokka og álit á
þessum únga manni; þaraf kom það
medal annars, að nokkrir mikilsháttar
menn, sem æftu sér að fá syne sína
mentada og uppalda til lærdóms,
dygda og mannfosta, meintu að þeir
giætu aungann fundid verdugre og hen-
tugre þartil enn hann, hvor þeirra von
ei heldr brást þeim; því hans læri-
svein-

sveinar báru hanns kennslu góðar menjar,
 og urdu síðan mikilsháttar menn. Me-
 dal þeirra, sem útbildu hann til að men-
 ta börn sín, vil eg hér einasta nefna
 Cancellie-Rád Ewald; enn einkum þann
 nafnfræga og hálærða Etats-Rád og
 General Auditeur Gleischer. Þessi mik-
 li mæðr, hvors æru-nafn mun lifa svo
 lengi sem Danmörk stendur, elskade
 sál. Shóslumann Jón Jónsson eins og
 hann hefdi verið hanns eigið barn, var
 tíðum sálfr við, meðan hinn var að
 kenna bróður-sonum hanns, og hafði
 yndi af að heyra, hvorsu vel þeim unga
 manni fór það verk. Eftir að kennslu
 tíminn dag hvörn var á enda, tók hann
 hann með sér í sitt svefnherberge, fæmte
 sér með lærdómssríku og mytsamlegu sam-
 tale við hann, og þá höfðingsmenn,
 sem oft bar við komu til General-
 Auditeursins; lét hann það vera sitt
 eptirlæte, að hafa lærimeistara ættíngia
 sinna í samkvæminu með, og opinber-
 lega

lega hrósa láne sínu i því, að hafa hitt slíkann mann.

Eg hefe ordid lánfordare enn mig varde um úngdóms-ár vors fram-
lidna Shýslumanns; enn þar þau voru
grundvollur og undirbúningr allra þeir-
ra dygða og nyttsamlegra athafna, sem
hann síðan á manns aldrinum og i
embætti sínu i lióse lét, svo mátte lífa
af þvílíkum úngdóme vænta ypparlegs
fullordins manns; heyr von einnig
vord eptera yfirgnæfanlega uppfylld.

Þegar vor af rettvölse, skynseme
og meðlidan vid eckiur og einstæðinga
óforgleymánlege Shýslumadr i Rángár-
valla-Shýslu sál. Þorsteinn Magnússon
fór að elldast, og treyste sér ej lengi
til án aðstodar að þena sínu embæt-
te, fann hann aungann betre edur
verðugre hiálparmann og eptirkomara,
enn opt velnesubann Jón Jónsson.
Kóngsins ráðgi afar i Kaupmannahöfn
þecktu þenna mann lífa svo vel, að

Þeir fúslega fluttu það mál fyrir Hanns
 Konúnglegu Hátign, sem á árenu 1768
 allranádugast tilfíckade hann að vera
 adjúngeradama og succederande Sþéslu-
 mann i Rángárvalla-Sþéslu. Þessu
 embætte þenade hann með þeirre dygd,
 fíksfeme, rofsemd og línkind, sem ofþ
 er öllum funnugt, og sannlega má kal-
 last góðra Balðsmanna dæme. Sinna
 undirhafande leste straffade hann, svo
 ránglæte með siálfræde og umbendu-
 narleysse ej fíylldi fá yfirhond; enn
 hiálpade öllum góðs maflegum til lau-
 na. Með alúd, einurd og fódurlegu
 hiartaþete var hann túlfur og talðmadr
 sinna Sþéslu-inubbyggjara hiá þeim ædstu
 yfirvöldum utanlands sem innan, svo
 margr naut þess að, til að fá náðargia-
 fer og velgiornínga, hvorra þeir án
 hanns aðstodar hefdu farid á mið.
 Í logsogn sinne var hann rettdæmr,
 sanngiarn, og frásneiddr því, að vilia i
 nockurn máta halla rettinum; hvaraf
 kom,

kom, að hanns dómur voru af yfirdómu-
rum, og jafnvel Ríkingsins hærsta rette,
þá til þess komu, stadfestir. Heradsstjórn
hanns var temprud með rofsemi og
lempni, sem miðg svo var meðverkande
til þess, að Rángárvalla-Sýsla, sem í
hanns tíð hafði fandiáránda, sífellt fiske-
leiðse, og lofsins þau yfir landid almennt
gáangande hardende, að líða, hefur þó
fremur öðrum landsins portum blómgaft,
og jafnvel útbreiddt hiálpi til annara
herada.

Þegar Hanns Rínglega Hátign sá,
að miðkaup voru öf þóslendingum svo
dýr, þar ver ei einungis urðum kornvæ-
runa að kaupa, heldur og lífa höfðum í
nokkur hundrud ár kaupt af öðrum þjóð-
um að mala hana handa öf, fkipade
Hann allranáðugaft að senda öf óma-
lad korn og nokkrar qvarner. - Þ fyr-
stu urðu ei nema fáeiner Sýslumenn til
að hagnýta fer og sínum sýslubúum þen-
na hagnad; meðal þessara sýnde sál.

Eðslumadr Jón Jónsson slíka alúð og
 kostgæfne, að Hanns Ronglega
 Majestat befaðe sínu Rentukammer-
 Collegio að tilfynna honum sína allra
 hærfu velpófnan á þeim hanns adgiord-
 um; og margt annað hrósverdt þessu
 ej ólíkt mætte upptelia ef tíminn leyfde
 það, eda ef öðs öllum være ej þess fram-
 lidna Valldómanns góða heradstjórn
 alkunnug. Enn þar eg nú nefnde her-
 adstjórn sál. Eðslumannsins Jóns Jóns-
 sonar, má eg ej gleyma einu hennar
 atríði, sem að sonnu er öllum öðs kun-
 nugt, enn sem líta á þilid, að eptir-
 komararnir fáe um þat vitneskju. Sand-
 fiárpestin gefðade óhindrind her i lande;
 hún burttók það besta biargræðismedal alls
 landsins, og útdreifdist meir og meir, svo
 eckert var víssara, enn að fá siöfn mundi
 með öllu tortýnast, sem að miklu leite
 hafde fædt og flædt öðs Íslandinga; og
 enginn gat edr vogæde að setia skordur
 þar við. Ad stemma stiga fyrir þessare
 ólucku

ólucku var ómögulegt, nema með að færa niðr allt sandse i vissum sveitum, bæde það síuka, og líka það sem enn þá var ósíukt. Serplægne sunna, og annara vanvitska, settu sig móti því meðale, hafande sér til fylgis eignarrettinn, og laganna vernd yfir honum. Loggiafarrinn var þá enn eige búinn að brúka sína velgiorande makt til að skipa, að sandfed skyldu giorslátrast.

Sýðslumenner Þorsteinn Magnússon og Jón Jónsson, eins og fedur sína undiræfinna, tóku sér fyrir að frelsa Rángárþing, og með því hjálpuðu til að frelsa allt landid. Með jafnmikilli skonsame sem fædurlands elsku, stöðuglynde, rettsþne og lempne, fengu þeir heilar sveiter til að færa niðr allt sitt sandse, hindrudu færid frá að breiddast lengra út, og máste, ef Gud hefde ecki i það sinn sendt þá oss til frellis, máste Alustfirdinga-fiórdungur hefde ratad sama tíð og hinir partar landsins;

máste heila Ísland hefði ei átt eptir eina heilbrygda sandkind. Þessir tveir óforgleymanlegu menn, af hvorium annar var rett nú til síns hvíldarstadar lagdr, útréttu það forordningarlaust, sem önnur landsins yfirvöld eptir á eðfe án mædu fengu komid til leidar, með því að hafa þá bestu, mildustu, enn undir eins alvarlegustu konúnglega skipun vid að stndiaft. Svo stór Guds gáfa eru þvílík yfirvöld, sem ver nú hvað uppi samt höfum i Rángárvalla-
 Shöslu haft, og æ! eg verð því vid að bæta, höfum nýlega mist! Hvorsu stór velgiörd sem þetta var, og sannarlega er, þá var þó sál. Shöslumadr Jón Jóns-
 son svo lángt frá að mikla sig þaraf, að hann, þegar þarum var tilrædt, svarade:
 "Shn mer adra eins eptirlátsama shöslu-
 "innbyggendur, sem hefdu hlýdt sínum
 "lægre yferbodurum i að firra siálfa sig
 "svo dýrmætum og ómissanlegum hlut,
 "sem sandfenadr er okkur i Rángárvalla-
 "Shöslu"

"Sýsflu"? hvarmed sá sæle madr tillagde odrum enn fer það hrós, er hann síálfr átte þó best ffilid.

Áríd 1769 inngeck hann hiónaband med þeirre ad dhgdum og kvennkostum margprýddu einfadóttur síns sál. formanns, nú sártsyrgiande eckiu Madame Sigrídi Þorsteinsdóttur. Þetta hiónaband bleffade Gud med 3 sonum og 3 dætrum (*), sem enn lifa, syrgia missir þess elskuríkasta fódurs, og bera meniar ypparlegð uppellidís, med bestu síðprýðe og atgiorfe eptir þeirra aldursmáta, hvartil vor framlidne nærst Gudi var sú hellsta og hofud-orsof. Sinnar bestu ektavinnu var hann svoddan medhiálp og adstod, bæde i líkamlegum og and-

B 4

legum

(*) Þá voru til Þorsteinn, sídan ordinn Studiosus, Gudbrandur, Jón, Valgerdur, sídann gipt Biskupinum Doct. Hannesí Finnssyni, Margret og Ragneidur. Enn 6 vífum eptir andlát fódur síns sæddist það síðunda barnit Selga.

legum efnum, undirvísande, faunferandi, lempinn, og í öllum hlutum sem Christnum eftamanni sömer. Í húsfjórninne var hann forstandugr, og flestum fremr útsedr, svo hanns fyrirtekter höfdu varla eðr alldreigi annað enn luckulegt útsall; á heimile sínu síðavandr, enn þó með þeirre lempne og hógværd, að allt fólk hanns unnti honum hugástum. Í því sem öllum mest ártður, og grundvallar, byggir og viðheldr allre sannre farsæld í Christindóminum, sýnde hann öflugann frapt trúarinnar í verfunum, svo sem hann líka framysfir marga aðra af hanns stande var upplýstr í Gudfræðinnar lærdome. Það var hanns ynde bæde að vera áheyrande, þegar skynsamlega og með rofum var talad um vandræðislaðar Gudfræðinnar greiner, og líka að leggja þari ord til leiddrettíngar ef með þurfs-te, hvar til hann eige brast kunnátta. Þar á móti var honum það andsýgd að

heftra

heyra talad um Gud edr gudlega hlute
 med eptirtektar edur virðingarleyse.
 Er það eitt til marks um hans elsku
 á Guds orde, að hann let ekki einungis
 yduglega hafa það um hönd fyrir
 sinn heimilisfólke, heldr líka ætíð
 edr optast las það sjálf fyrir því, haf-
 ande athuga á, að bæde heyrdi það
 Guds ord í kirknunne og heimahúsum,
 og líka lifði eptir því. Sjálf geft hann
 á undan i þessu með loslegu gudræf-
 unnar eptirdæme, svo sem upplýstur og
 góðr Christinn. Þessi hans tálause
 gudræfne hreinsade og fullkominn gior-
 di allann hans þekkingarmáta, hvorn
 hann jafnan ausynde að vera þessum
 reglum samkvæmann: Est þína sjálfs-
 fullkomnan! gior aungum víðvitande
 órett! gior gott naustoddum og þreng-
 iande! lif ætíð sem frekast mögulegt er
 eptir Guds besalingum. Eo góður,
 svo uppbyggeleg, svo vígtugr var þessi
 merkismadr, hvors æfsegu her vegna

tímanis naumleika er einasta ádrepið. Enn nú er hann ofþ horfinn að sjá, þó ei lengr enn um eitt augnablik, því hvað er raunar vor hverja annað enn stutt augnablik? Ver þáum hann nú lagðann í sinn hvíldarstað, til hvors hann, ásamt Guðs meðverkande vilja, leiddi yfirgángandi landsfarfótt, enn einfúrn sá síúfdómur, er kallast Hemiplegia eðr hálfvisnan, er yfirfell þenna vorn framlidna um nærstlidnar veturnatur. Eptir sínu síðvanalega þolgiæðe bar hann síúfdóminn allann veturinn með stærstu hugprýðe, hreyfste og sífelldu jafnadar-gede, þó honum optsinnið slæ nidr apte í sama veikleika, eptir að honum síálfum fannst, og øðrum síndist, svo sem honum vøre batnad.

Í síúfdóminum forfómæðe hann ei að brúka þau náttúrlegu meðel, sem Guð hefr unnt manneskjunne til tímanlegs lífs fressis; let þessvegna til sín sækja Land-Physicum Hr. Jón Sveins-son,

son, sem til hans kom þann 10da
Máí nærstíðna. Enn svo sem enginn
mannlegr fraptr má imót dauðans
osbellde, svo var þessi Land-læknens
reiða eige nema máfse til að leingia lí-
fið um fáa daga. Þó var vor nú
framlíðni optast á fótum, og eptir
hálfð mánadar tíma, þegar læknern
reiste tilbaka, sýndist sá síúke vera nokk-
ud stírkvare enn ádr, svo hann gat
ferðast lítið eitt í næsta bygðarlagi,
eptir hvoríar hræringar hann alldreigi
fann síúkdóminn þýngre, heldur létta-
re. Med somu kostgæfne, sem hann
ætíð hafde sýnt í að rækja sína sófnar-
kirkju, vítiade hann hennar nærstíðinn
tíunda, og aptr ellífta Sunnudag eptir
Trinitatis með stírkustu sálar, enn
veíkustu líkamans fróptum; var hann
síðan eina níu daga með síðvanalegum
veikum fróptum á fótum. Þareptir
gat túngan því nær um hálfð mánad-
ar tíma ej talad, eðr líkaminn hrært
síg

sig siálfr; enn veifar bendíngar og grátande augu horfande á hanns stýnlande ektamaka og veinande börn var það einasta, hvarmed hann þá gat sýnt sálarinnar tilfinning og verkana, hvaríar hía honum voru óhindradar med fullkominni rænu allt fram í andlátid. Skildist hann svo dag 20 Augusti næstliden's sætt og sáluhjálplega við þetta stundlega líf; sem med æru, lucku, og til margra uppbyggíngar hafde varad í 49 ár og 7 mánudi, enn endade öllum öðs til sárs saknadar, honum einum til æskilegustu umbýta.

